

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A választások előtt.

Székelyudvarhely, május 28.

Két nap, három éjszaka, s el fog tűnni mind az a kétség és remény, mely e sok próbára tett ország türelmét hónapok óta izgatja, és amelynek bekövetkezése már egy évvel ezelőtt, amidőn a pártok surlódása megkezdődött — mint annak e helyen kifejezést adtunk, — biztosra vehető volt. Két nap és három éjszaka és remélhetőleg végeszakad annak a lehetetlen állapotnak, mely most a helyzetet uralja, kedélyeket megfekszi, s törpévé bénítja mindazt a kezdeményezési, cselekvési kedvet, melyet e zaklatott életet élő vármegye oly régóta nélkülöz és oly régóta hiában vár. Ma, holnap és a rákövetkező kedden nagyot dagad még a szóáradat, e három napot még végig szenvedik a jelöltek, aztán jönnek ők: a helyzet urai, bírái, a választók.

Közel három hónapja, hogy folyik a korteskedés, mely a helyzetet a végsőkig elmergesítette. Kölcsönös türelmetlenség nyilvánul meg nemcsak a pártok vezetői részéről, de azoknak a választóknak a részéről is, kik többé-kevésbé elvből vagy személyes barátságából adják le szavazatukat. Igen természetesen, hogy ezek után igazodnak azok a vásárra felhajtattak is, kik szavazatukkal nyilvánosan üzérkednek, s ma egyik, holnap a másik pártnak képezik leltári tárgyakat, szóval ahol többet ígérnek és a hol frisebb párolgó vacsora illatával s pohárcsengésével verhetik el a tisztesség és lelkiismeret meg-megszólaló hangjait.

Kortesvilág.

Muzsika szól, verbuválnak! Ez az az idő, mikor a magyar ember egy kicsit megbomlik, — vagy, ha erős a szó, mondjuk: kilódul a testi, lelki egyensúlyából. Megfiatalodik. A vére gyorsabban kering, a szíve kitágul, a kedve megdagad, a kalap csurgóra áll, az erszénye összeaszik (ha jelölt), vagy felpuffad (ha kortes), a vállalkozó kedve legnagyobb, leleménye bámulatos, mozgékonyasága megszegyeníti a kéneseót.

Ez az az idő, mikor minden ember az élet várótermében érzi magát, várva a jövőndő tündérvonátát, melynek sinei fölfelé haladnak — a csillagok felé. Ez az idő, a mit a bukófélben levő ur az utolsó kártyának, a szerelmes a boldogság kötéllajtórjának, az ügyvéd a zsíros pörök konyhájának, a játékos a ternónak, a közkatonna a marsalbotot rejtő tarisznyának, a kalaposinas a cézárság utjának tart. Ez az az idő, nem pedig a szerelem, mikor a gyáva hőssé, a hősöz poltronná, az okos bolonddá, a bolond lángésszé válik, mikor a vércse turbékol, a galamb pedig vijjog, a bárány üvölt és a farkas béget. Ez az az idő, mikor az egér szembeszáll az oroszlánnal, a veréb versenyt repül a sassal és a légy megezalasztja a bölényt. Szóval ez a kortesvilág.

Különös fantasztikus világ ez. Szépnek nem mondhatóam, valami nagyon erkölcsösnek sem s mégis vonzza az embert. Mindenki tudja, hogy csalfa, veszedelmes, gonosz ábrándokat és állok illuziókat

A pártok féltékenysége különösen itt benn a városban nyilvánul meg aggasztó méretekben. Az egyik pártnak mindenki forradalmár, ki nem tart a hatalommal és így nem a békét kívánja munkálni, a másik oldalon pedig mindenki hazááruló, ki busás jutalmazás reményében a hatalommal tart. Szóval a meggyőződés, barátság nem létező fogalmak, s amennyiben léteznek, úgy méltó büntetésre érdemesek. A legszomorubb aztán a dologban, hogy ezt közben-közben vice-versa el is nyerik.

Alkalomszerűnek találjuk Lukács László miniszternek e héten mondott programbeszédéből idézni, hogy nem szabad magunknak azt a lukaszt megengednünk, hogy a magyar pártok egymás kiirtására törekedjenek, mert nekünk nem olyan politikát kell követnünk, mely az erőket szétszakítja, elforgácsolja, hanem olyant, amely az erőket egyesíti. Lukács miniszter a szeg fejére ütött, mert annyi bizonyos, — amit annak e helyen csak a múlt alkalommal kifejezést adtunk — hogy a minden oldalról megnyilvánuló szenvedelmek egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy a helyzet tisztázásához hozzájáruljanak. Magyarország megerősödése, amiut azt a többi nemzetek példája bizonyítja, csakis egy érhető el, ha gazdaságilag önállóan berendezkedik; így fellendül kereskedelme, ipara. Ha tehát a nemzeti erők egyesítése ezen a téren, melyet a nemzet életösztone táplál, történnék, úgy az országnak nem lesz nehéz elérni törvényben gyökerező jogát.

Mert ez országnak jövő sorsát nem a választói jog reformja, nem is a hadsereg század nyelve,

hanem tisztán és kizárólag a gazdasági berendezkedés kérdése dönti el, mert a külön vámtérületnek 1917-ben való föllállítását még a bankszabadalomnak netáni megújítása sem fogja meg-hiusíthatni.

Az iparfejlesztés leghatalmasabb eszköze: a külön vámvédelem. És emellett eltörpülnek jelentőségükben a vámtérület közössége mellett fölhozott azon indokok, amelyek arra támaszkodnak, hogy az ország iparilag az idők folyamán a közös vámtérület állapotában is előre haladhat! Elrettentő példaképpen a nyugati államokat idézik. Eszerint a nyugati államok vámvédelmi politikája okozta, hogy a nyugati piacokról kiszorultunk gabonáinkkal és ugyanígy fogunk kiszorulni Ausztriából is, ha csak meg nem fizetendjük az ott emelendő vámokat. Ez az okfejtés tévedésen alapul. Bizonyítja ezt Svájcznak példája, ahonnan kiszorultunk, pedig ott még ma sincsenek számbavehető gabonavámok. De téves az az okoskodás is, hogy a németországi vámmemeléseknél nem az exportáló termelő országok, hanem az importáló Németország fizette meg a vámokat! Eszerint tehát az emelendő osztrák vámokat sem az exportáló Magyarország, hanem az importáló Ausztria fogná megfizetni!

A magyar nemzet életkérdése az ország gazdasági függetlenségének elérése. Teljesen egyetértünk Bánffy Dezső báróval, ki után szívesen igadozunk, hogy létfeltétel, miszerint az ország gazdaságát minden teszélytől menten és egyedül saját érdekeire való tekintettel rendezhesse és irányíthassa.

kelt; abban, amit ígér, szükmarku, amivel rettegtek, bőkezű; hogy kisérője, maradéka legtöbbször a csalódás, mégis behálózza az embereket, mint a pozsgó aranylábu pókja az agyat az ő csillogó, édes álmatag szövevényével.

Van benne valami az epidémia természetéből, mikor nemcsak a beteget rázza ki a hideg és veri ki a forróság, hanem az egészségeset is. Azt is, a kit elkerül a nyavalya, a ki buvik előle, a ki hét lakattal védi magát ellene. Hasztalan kerülőd ennek a felforgatott, bolondul kavargó világnak a tájékát is, beárad az hozzád a zárt ablakon és ajtón is, mint forró nyári estén verandád üvegfalán át a muslincák könnyű fürgetege. Észre sem veszed, hogyan és miképp, tele van az asztal terítőd, a tányérod, poharad a kortesvilág muslincáinak zizegő tömegével.

Hasztalan vértized föl magadat közömbösséggel, filozófiával: Politika anyó ringó csipejű ledér leánya, a kortesláz, beférkőzik hozzád a kulcslyukon és a legbiztosabbnak hitt perceidben börtönt vizes poharadba, ópiumot tesz a dohányodra. És te? Félig vonakodva, félig boszusan türöd, hogy ez a szellem leszedje rólad a közöny vértjét, a filozófia pajzsát és rátűzze tartózkodásod sisakjára — a kortestollat.

Türöd, mert hiszen magyar ember vagy, a ki bármilyen modern, hidegvérű vagy kiábrándult, a szíve mélyén rejteget egy réteget, mely tele van ennek a bolond időnek a robbanószórával. Ez a megbujt szer pedig a századok viharaiából, duhajsa-gaiból, lelkesedéséből, könnyelműségéből, maradt ott. Ha a politikai zimankó villáma vagy a kortesláz forró lehellete eléri ezt a réteget, felrobban biz az.

Beszéljen, ki mit akar erről a mi nyavalyánk-

ról, a mértéktelen politizálásról, aligha lehet egyhamar kiirtani belőlünk. Van ebben nemzeti vonás, sőt erény is. Ezt még Ázsiából hozhatták magukkal vén turáni leventék a süvegjük és sarujuk porával. Van ebben a lázas világban valami maradék a vezér- és királyválasztó tömegek zugásából, a végbeli vitézek hetyke virtuskodásából, az ónodi mezőn, meg a Rákoson bolyongó szél süvöltéséből, kurucz leventék tánczoló paripáinak dobajából, a szétszakadt, eldarabolt ország széthúzó daczából és összesíró sóhajából, a régi bizakodásból és régi aggodalomból, a régi mámorból és a régi kijózanodásból, a régi önzetlenségéből és a régi lélekvásárból. A mi nemes és a mi silány, a mi áldás és a mi átok, a mi erény és a mi gyöngeség, a mi álom s a mi kijózanodás van benne, az mind a történelem mohos szikláiról ömlött alá közénk, akár a lezuhogó patak. Mikor elállt ennek a pataknak a csörgése, megállt a nemzeti élet is.

Kortesvilág! Egy csomó ember, a ki játéklabdája egy másik csomó embernek és millió érdek surlódása, recsegése, a mint összeakad más millió érdekekkel. A ki tegnap még jó barátod, az holnap ellenséged, a kinek ma a kezdet sem adnád, azzal holnap lehet, karonfogva sétálsz. Mert a kortesvilág szelleme bont és köt, vonz és taszit, megbolygatja évtizedes viszonyaidat, fölforgatja otthonodat, parancsol neked, rendelkezik veled. Szemében nincs titok, kikutatja a legrejtettebb nexusaidat és földezi a legvékonyabb szálát is, melynek révén hozzád férhet.

Ha kell pöröllyel és ököllyel dolgozik, de úgy ért a finom munkához is, mint valami nagyfejű

... Csodálatos perspektívája van a jelenben történő eseményeknek s talán sehol sem oly gyakori az optikai csalódás, mint a most történő dolgok megítélésében. Így van aztán, hogy gyakran jó ideig nem tudunk számot adni magunknak, ha vajjon történeti jelentőségű esemény játszódott-e le szemünk előtt, vagy pedig csak olyasmiről, amit csak mi tartunk jelentékeny mozzanatoknak.

A mik most egy pár nap alatt, egymásután szinte megszakítás nélkül fognak történni, — vaj ki tudja milyen kialakulással lesznek az ország jövőjére nézve? Egy év óta az események olyan láncolata fűződik egybe, hogy azok részeit, a rohanó újabb dolgoktól, az ember jóformán rá sem ért mérlegelni. Most e rohanó áramlatban eljutottunk a képviselőválasztásokig, melynek eredményét most még csak sejteni sem lehet. Az ország alapos felfordulásában kellett, hogy ez bekövetkezzék, s most ime, javában benne vagyunk abban a mozgalomban, melyben a pártok késhegyig menő harcra készen állanak egymással szemben.

Az imént még békés együttélésben levő emberek pártokra szortirozódtak, a politikai elvek már-már háttérbe szorultak, s a személyeskedés gyűlölt vidrája üti fel itt is, ott is a fejét, hogy a helyzet végleg elmérgesedik. Békés polgárok ott hagyták műhelyeiket, feledve van, hogy e néhány hetes harc után az emberek újra magukra maradnak, egymástól kell megjeljenek, egymást támogatva kell előrejutniok, hanem ez az ország, — míg polgárai egymás elleni harcban merítik erőiket, — soha sen juthat el a valóban nagy Magyarországhoz.

A választási küzdelem talán még soha sem öltött olyan mérveket, az eszközök talán soha sem fajultak úgy el, mint ez alkalommal. Olyan jelenségekkel találkozunk minden oldalon, melyek aggodalommal töltenek el a jövőt illetőleg. E válságos napokban nem tehetünk mást, mint kérjük a választókat, sőt a nem választókat is, kérjük a hivatalos hatalmat, hogy hidegvérüket,

pszichológus. vagy könnyű ujjú csipkeszővő leányzó. Szemében nincs olyan magas gát, melyet át ne tudna ugrani, nincs oly kényes becsület, mely foltot ne merne ejteni, sem oly hitvány jellem, melyet aranyba ne foglalna, ha úgy kívánja a pártérdek. Genialitását, izmai erejét és erkölcsöttségét pedig meríti legtöbbször a pénzből, olykor a lelkesedésből és mindig a kortesmorbórból.

Nagyon komolyan, persze, nem szabad venni semmit, a mi a kortesvilágban történik (kivéve a költséget). Ingó világ ez, mely alatt folyton reng a föld és melynek épületeit olykor akkora szellő is eldönti, a mekkorát egy madárszárny ver. Persze, ha aranymadár szárnya veri. Olyan világ ez, melyben van szilárd, jól megalapozott épület is, de még több ködből és ónámításból készült palota. Asztalainál a tisztesség és szűz lelkesedés együtt ül a könnyű rágalommal, a poharazó szőszegéssel és a kedveskedő hitványsággal. Bizarr világ ez. Furcsa, érdekes, izgalmas, kiszámíthatatlan, bagyszerű is, kicsinyes is, kockajáték, melyen óriási tételek forognak, melyben fény és árnyék, tisztaság és szenny, bölcsesség és oktalanság, erény és gonszság kering, tülekedik, gyakran együtt lépőget.

Mondják, hogy az ország manapság nincs is annyira benne a korteslázban, mint annakelőtte. Lehetséges. Csodálatos is, hogy még meg nem unta az alkotmányosdít? De mi lesz vele, ha megunja? Az is csodálni való, hogy még hisz az ígéretekben és a jobb jövőben. De mibe vesse hitét, ha ezt az időnként fellobbanó reménykedést és hitet is kitépi gondolkodásából? Hiszen ez az egyetlen szirt még, melybe belekapaszkodik árva bizodalma. No, de hát egyelőre aligha van szó ilyesméről. Hiszen leng a zászló, harsog a szép szó, repül a kő, laposodik az erszény. Muzsika szól, verbuválnak!

őuralmukat féltve őrizték. Hisz mindnyájan e szerencsétlen országnak vagyunk gyermekei, kik egymásra vagyunk utalva, kik egymás gyengítésével tulajdonképpen Bécset erősítjük, az ő érdekeinek teszünk szolgálatot. Legyen a választás a választók őszinté véleményének megnyilatkozása, melyet sem alulról jövő terror, sem felülről jövő erőszak nem hamisít meg. Kérve kérjük: tartsák a küzdő pártok tiszteletben egymás meggyőződését, vagyis mivel az ország megnyilatkozásának ezuttal korszakot alkotó jelensége van: vivják meg ezt a harcot legális fegyverekkel.

A vélemények és meggyőzések titkőzését polgárok vére ne szennyezze be.

Választási rend a megyében.

Székelyudvarhely, május 28.

Székelyudvarhely városban a választás, mint jelentettük, június 1-én lesz. Ezen a napon tartják meg az oláhfalusi kerületben is a választást. Udvarhelyvármegye központi választmánya az udvarhelyi, kereszturi és oklándi kerületekben a választás napját 2-ikára tűzte ki. Erre vonatkozólag kibocsátott hirdetményt a következőkben ismertetjük:

A választás: Székelyudvarhely, Székelykeresztur és Oklándon, mint a választókerületek székhelyén fog megtartani. Tekintettel arra, hogy a választók száma 3000-et egyik kerületben sepi haladja meg, de 1500-nál mindhárom kerületben több, két két szavazatszedő küldöttség alakított, melyekhez a választókerületekbe sorozott községek következőleg osztattak be:

Udvarhelyi választókerület, Székelyudvarhely választási székhelyvel. I. számú szavazatszedő küldöttségi csoport. Választási helyiség: Sorbán Károly Bethlen-utca 89. számú korecsmaháza. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Szabó András választási elnök; szavazatszedő küldöttségi jegyző: Csomor Gábor választási jegyző.

Ezen csoporthoz tartoznak: Felsőboldogfalva, Bikafalva, Oczfalva, Hodgya, Székelyvarság, Székelybethlenfalva, Fenyéd, Máréfalva, Küküllőkeményfalva, Kadicsfalva, Székelyfancsal, Székelyszentkirály, Zetelaka, Úlke, Tibód, Székelyszenttamás, Béta, Székelydobó, Vágás, Bögöz, Décsfalva, Mátisfalva, Székelymagyaros, Agyagfalva, Oroszhegy községek 1180 választójogosulttal.

II. számú szavazatszedő küldöttségi csoport. Választási helyiség: a barompiac téren emelt faszátor. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Tompa Árpád, szavazatszedő küldöttségi jegyző: Hegyi Zsigmond.

Ezen csoporthoz tartoznak: Parajd, Felsősófalva, Alsósófalva, Székelypálfalva, Kecsedkisfalud, Kobátfalva, Benczéd, Székelyszentmihály, Tarcsafalva, Nyikómalomfalva, Farkaslaka, Szentlélek, Bogárfalva, Farczád, Sükő, Székelylengyelfalva, Atyha, Korond községek 1085 választójogosulttal.

Székelykereszturi választókerület, Székelykeresztur nagyközség választási székhelyvel. I. számú szavazatszedő küldöttségi csoport. Választási helyiség: Község-háza. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Ujvári Mihály választási elnök, szavazatszedő küldöttségi jegyző: Ueber Endre választási jegyző.

Ezen csoporthoz tartoznak: Székelykeresztur, Alsóboldogfalva, Ujszékely, Fiafalva, Magyarfelek, Szederjos, Kissolymos, Nagysolymos, Magyarhidegkut, Székelyhidegkut, Székelyandrásfalva, Magyarzsákod, Székelyvéczeke, Székelyszállás, Szentdemeter, Bordoš, Csöb, Rava, Gagy, Csekefalva, Magyarandrásfalva, Szentábrahám, Szenterzsébet, Siklód, Szolokma községek 800 szavazatosulttal.

II. számú szavazatszedő küldöttségi csoport. Választási helyiség: A Korona-vendéglőben levő kaszinói helyiség. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Szolga Ferencz; szavazatszedő küldöttségi jegyző: Jakabházy Gáspár.

Ezen csoporthoz tartoznak: Bethfalva, Kisgalambfalva, Nagygálambfalva, Bözöd, Bözödjufalu, Kőrspatak, Kűmőd, Etéd, Énlaka, Firtosvárálja, Kadács, Siménfalva, Medesér, Firtosmartonos, Székelyszentmiklós, Kiskede, Nagykele, Rugonfalva, Tordátfalva községek 988 szavazatosulttal.

Homoródoklándi választókerület, Oklánd választási székhelyvel. I. számú szavazatszedő küldöttségi

csoport. Választási helyiség: A község-háza. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Sándor Mózes választási elnök; szavazatszedő küldöttségi jegyző: Kiss Jenő választási jegyző.

Ezen csoporthoz tartoznak: Oklánd, Erked, Homoródbene, Homoróddaróc, Lóvéte, Magyarhermány, Kisbaczon, Bibarcfalva, Bardocz, Erdőfüle, Olasztelek, Székelyszáldobos, Vargyas, Felsőrákos, Homoródmás község 1018 választójogosulttal.

II. számú szavazatszedő küldöttségi csoport. Választási helyiség: Az állami iskola. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Kisgyörgy Sándor, szavazatszedő küldöttségi jegyző: Jakab Lajos.

Ezen csoporthoz tartoznak: Karácsonyfalva, Homoródujfalu, Székelyszombor, Árvátfalva, Patafalva, Miklósfalva, Székelyderzs, Székelymuzsna, Jásfalva, Székelydály, Bagy, Ége, Ábránfalva, Petek, Homoródszentlászló, Telekfalva, Kénos, Gyepes, Sándortelke, Homoródtremete, Kányád, Homoródszentmárton, Abásfalva, Homoródkeményfalva, Lókod, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Városfalva, Jánosfalva, Recsenyéd községek 898 választójogosulttal.

2. Az udvarhelyi választókerületben megválasztott választási elnök Szabó András akadályoztatása esetében: Tompa Árpád küldöttségi elnök; az oklándi kerületben megválasztott választási elnök Sándor Mózes Kisgyörgy Sándor; végre a kereszturi választókerületben megválasztott választási elnök Ujváry Mihályt dr. Szolga Ferencz küldöttségi elnök fogja helyettesíteni.

3. Az Udvarhelyi választókerületben helyettes előkkek Kovács Dániel és Dósa Jakab; helyettes jegyzőkké: Úrnöcssy B. Ferencz és Kádár Gyula; a kereszturi választókerületben helyettes előkkek: dr. Fodor Boldizsár és Péter Lajos; helyettes jegyzőkké: Kibédy István és Györffy Károly; a homoródi kerületben pedig helyettes előkkek: Pál Ferencz és Czinkoczkó János; helyettes jegyzőkké: ifj. Kisgyörgy Sándor és Felcsér Lukács választottak meg.

4. A választási rendre nézve azon sorozat szolgál irányadóul, melyben az egyes szavazatszedő küldöttségi csoportba (I., II. pont) osztott községek egymás után következnek.

5. A választások reggel 7 órakor nyitnak meg. A szavazásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

6. Képviselőjelöltet ajánlhat a kerület tiz választója, ezen ajánlat írásba adandó be a választási elnöknek, ki azt, az általa meghatározandó helyen és időben a választást megelőző napon is átveheti, ily ajánlat azonban legkésőbb fél órával a választás megnyitása után adandó át a választási elnök kezébe.

Az ajánlattal egyidejűleg minden jelölt részére minden szavazatszedő küldöttséghez egy bizalmi féfi jelölendő ki, szabadságában áll azonban az ajánlónak minden küldöttséghez két bizalmi férfit jelölölni.

7. Ha kellő időben több egyén ajánlatotott képviselőjelöltnek, a szavazást a választási elnök elrendelni köteles és ez esetben a kirendelt küldöttségek előtt reggel 9 órakor megkezdetik és megszakítás nélkül folytatattik.

8. A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, kik a választónévjegyzékekben benne foglaltatnak és csak azon kerületben, a melyben összeírtattak. A névjegyzékben foglaltak közül a szavazat senkitől meg nem tagadható.

9. A szavazó helyiségben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai, a bizalmi férfiak, a közigazgatási tisztviselő és jegyző mellé rendelt írások, ezeken felül mindaddig míg a község választói szavaznak, a községi előjáróság kiküldött tagjai és a jelöltek bizalmi férfiai által megjelölt községi lakos és végre a szavazásra beszólított választók lehetnek jelen.

10. A községek a központi választmány által meghatározott sorrendben s az egy községben való választók a szerint, a mint egyik vagy másik jelöltre szavaznak, külön bocsátatnak a szavazásra.

Az első községnél a küldöttségi elnök által kihuzott sors dönt a felett, melyik jelöltre szavazók bocsátatnak először a szavazáshoz. Az utána következő községnél felváltva illeti az egyes jelöltre szavazókat az előség.

11. A választót a szavazásnál irányítólag utbagazítani, vagy rábeszélni nem szabad, kérdést a választóhoz csak a szavazatszedő küldöttség elnöke intézhet s az is csak a feladat korlátai között. Azt, aki e szabály ellen vét, az elnök rendutasítja, ismételt esetben eltávolíthatja s a szűhséghez képest mással pótolja.

12. Miután minden község a megállapított sorrend szerint szavazott, s szavaztak, vagy szavazásra felhívtak azon községek is, melyek a megállapított sorrendben nem jelentek meg, a választási elnök legalább egy órai és két órán túl nem terjedhet határidőt tűz ki a szavazásra való jelentkezésre, melynek lefolyta után az ezen idő alatt jelentkezett választókon kívül senki másnak szavazata el nem fogadtatik.

13. A községi bíró, vagy helyettese a legszigorubb felelősség terhe mellett köteles egy községi esküdttel a választás helyén megjelenni és a záróra alatt is jelen lenni, továbbá minden jelölt részére annak bizalmi férfiát által azon községből, melynek választói szavaznak, egy lakos nevezendő, kik mindaddig, míg azon község választói szavaznak, a választók azonosságát ellenőrizni kötelesek.

Kollegiumi építkezés.

Székelyudvarhely, május 27.

Lapunk május hó 22-ik számában megemlítettük, hogy a kollegium előjárósága terv-pályázat kiírásával akarja az új építkezés új terveit beszerezni.

Lapunk egyik barátjának ez ügyre vonatkozó reflexióit alább közöljük:

Örömmel olvastuk b. lapjában, hogy a kollegium előjárósága a vármegye közigazgatási bizottságának határozata folytán kimondotta, hogy a 10 évi munkával összedett, toldott-foldott tervezetet félredobja és az emelendő épület tervezetét pályázat útján szerzi be.

A kommunikben ugyan valami sóhajtás féle vult át mintha a félretett terveket sajnálná, de ezt nem csodáljuk. Egy megszokott, kiűtött, divatja mult ruhát is sajnálva teszünk félre, egy kedvessé vált szándékunkról se tudunk egy kis szentimentalizmus nélkül lemondani.

Üdvözljük a kollegium előjáróságát elhatározásáért, csak csüggedés nélkül, a hibás terv sajnálása nélkül vágjon neki bátran az új, a jobb terv beszerzésének s ha állni fog az új épület, mely hivatalva van hazánk kulturáját szolgálni, ha ugy és ott állítják fel, amint és ahol azt a közoktatás és a város érdekében felállítani kell, annak minden dicsősége azokra fog szállni, akik a legnehezebb viadalt vívták meg érte, akik legyőzték, meggyőzték önmagukat.

Nem kívánunk kéretlen tanácssal szolgálni annak az illusztris testületnek, mely az építkezés ügyével foglalkozni hivatva van, de oly közérdekű dologról, oly fontos kérdéstről van szó, hogy megbojcsajtható a kívül állóknak is, ha gondolataikat elmondják, mert az eső is csak víz s mégis fontos szerepe van, a föld termékenységében, mert ő oldja fel annak tápláló anyagát.

Mi is csak ily oldószert óhajtunk lenni, midőn azokat a termékenyítő gondolatokat, amelyek a kollegium építkezése ügyében évek óta közreadattak, elakarjuk juttatni a felszívó, a termő szervekhez. Az eső midőn anyaföldünk tápláló anyagait feloldva tovaszállítja, a konkolyt ép úgy táplálja, mint a buzát, a százados tölgyet, ép úgy miut a dudvát, nem rajta áll, hogy melyik táplálkozik erősebben, jobban, melyik győzi erővel, fejlődéssel a másikat. Reméljük az aranyat érő buza, a százados tölgy lesz az erősebb s a jóakaró munka helyén nem konkoly, nem gaz terem.

A tervpályázatot sikerét sokáig bénította a kiírás szabálytalansága. A tervet keresők sokszor maguk sem tudták precíz megmondani mit akartak (előfordult az is, hogy csak a favoritnak mondák el teljesen szándékukat, így biztosítván számára már a statusnál a diadalt), sokszor teljesen határozatlan, a pályadíjjal arányban nem álló feltételeket szabtak.

Ezen visszasságok, a pályázat eredményességét veszélyeztető állapot megszüntetése végett a Magyar Mérnök és Építész Egyesület és a Magán, Mérnökök Országos Egyesülete közösen egy szabályzatot állapított meg, melyet úgy tudjuk, a kormány is megerősített. Sikeres pályázat csak is e feltételek betartása mellett érhető el.

Lehet, hogy nyitott kaput feszegettünk, de az eső nem mindig kérdezi kell e? esik mert a sorsa ez.

Egy nem kevésbé fontos része a pályázat kiírásának annak precíz megállapítása, mit akarunk építeni és mely célokra, vagyis az építési program megszabása.

Nagy körültekintést igényel ez különösen akkor, ha az építendő helylyel és építő tőkével kötve van.

Más az építőprogram megállapítása akkor, ha egy ideálisan tökéletes épületet akarunk emelni, mindazzal felszerelve, amit a célnak megfelelően a kor követel, a technika haladása nyújthat és amidőn programunk végrehajtásában sem hely, sem költség nem korlátoz és más akkor, ha az utóbbiak áthághatatlan, vagy nehezen leküzdhető korlátokat állítanak elénk.

A fennforgó esetben, úgy tudjuk, mind két irányban bizonyos korlátok kötik az intézőket.

A hely kérdése sem teljesen tisztázott, az építési költség is bizonyos fokig korlátolt.

Ezekkel a kérdésekkel érdemes mélyebben foglalkozni.

Abban a már említett kis kommunikben — különösen ha az előzményekre is visszagondolunk — a szentmentális sóhaj mellett egy kis fenyegetés is lappang.

A pályázat azzal a „kikötéssel” iratik ki, hogy az új épület a régi épület és a kisdudov közre, jó hátul az udvarban tervezessék.

Ha tehát a tíz évi munkával összetakolt rossz tervre nem adta meg a hatóság a szankciót, hát eldugjuk a 330000 koronás épületet hátul az udvarba, hogy azt a járó nebulokon és tanárokon kívül — legalább addig, míg Székelyudvarhely léghajó állomás nem lesz — ne lássa soha senki.

Hát szabad a református kollegiumot így eldugni, hát szabad 330000 koronás középületet így elhelyezni?

Azt hisszük nem.

Annak a kollegiumnak, amely hivatva van szabadon gondolkodó férfiakat nevelni e hazának, amely hivatva van, hogy a tiszta, Krisztusi evangelium apostalait nevelje, amelynek hirdetője kell hogy legyen a reformáció tiszta eszme harcának, azt szűkfalak mögé állítani nem szabad!

Nem kívánjuk a kollegium építését felekezeti kérdéssé tenni, ez kultura kérdése, nem akarunk felekezeti féltékenységet szítani, ezt rábizzuk azokra, akiknek ez kenyere (sokszor pecsenyével garnírozott kalácsa), de ép most ezt sem lehet, nem szabad tekinteten kívül hagyni. Ép most, amidőn a róm. katolikus status az állam bőkezű támogatásával hivatását messze hirdető, a város külső képét előnyösen megváltoztató, a mi szűkös viszonyaink közt díszes palotának mondható hajlékot emel ugyanazon tudomány szolgáltatában.

Nem igen tisztelt és tiszteltreméltó urai az előjáróságnak, nem szabad haragszomrádát játszani e kérdéssel.

Azt hisszük tisztában van a kollegium előjárósága nem csak azzal, mivel tartozik a gondjaira bizott intézetnek, mivel tartozik felekezetiének, de azzal is, hogy ily nagy dolog eldöntésénél a székeleyes anyavárosának érdekei is szemelőtt tartandók.

És tudja, hogy e város nincs oly bővében külső tekintélyét emelő, a józólést fejlesztő, tehát kulturát terjesztő középületeknek, hogy egyet ezek közül örök időkre eldugjon.

Ha már szakított az előjáróság és ezért tisztelttel hajlunk meg előtte, a régi, rossz tervezettel, ha már rálépett arra a helyes útra, amely ebből a zsákutcából kivezet, ne álljon meg féluton és terjessze be művét méltóan díszes állásához, méltóan az ügghöz, melynek szolgáltatában annyi önzetlenséggel és odaadó buzgalommal munkálkodik.

Olvastuk is; sokan ugy is tudjuk, hogy valamikor régen, annak a 10 évi utbadobott munkának az elején a kollegium számára szükséges épület helyül sokan a Kossuth Lajos-utcát tartották leghelyesebbnek.

Tudjuk, hogy az előjáróság tagjai közt még most is vannak hívei e gondolatnak, tudjuk azt is, hogy ellenzőinek csak egy ellen argumentuma van, az igaz, hogy elég nyomos argumentum, a pénz!

Hát szó sincs róla, az nem csekély dolog, de csak addig hatalmas az ellenérv, amíg be nem bizonyul róla, hogy csak rémkép.

Nincs se csontja, se husa, csak lengő lidércfény, amelytől megijed a kishitű, elfut aki nem tudja, hogy ártatlan méceses, mely ide, oda csak azért libeg, mert a szél hol erre, hol arra fuja és elalszik. elhalványul az első napsugárra.

Mihelyt beigazolódik és tényekkel milyen könnyen beigazolható, hogy a szükséges telek beszerzésére fordított tőke legalább annyit jövedelmez az előlegező alapnak, mint mai befektetésében a tőke jövedelmez, a pénzügyi akadály megszűnt, a 2 X 2 = 4 igazságának fényénél a lidércfény ellillan, eltűnik. Ennek igazolásánál pedig nincs könnyebb.

Irjon ki a kollegium előjárósága egy versenytárgyalást ki hajlandó a Kossuth Lajos utcában emelendő épület földszintjén elhelyezhető 6—7 üzlethelyiséget egészen vagy részben zajjal nem járó üzleti célra kivenni, s rögtön világos lesz, hogy a 60—70 ezer korona tőke meghozza-e kamatait?

Amíg ez így megállapítva nincs, addig csak mende-monda, hogy a kollegiumnak nincs pénze telket venni, addig csak rémképektől való félelem.

Csak ha ily módon a hely felett helyes körültekintéssel döntött az előjáróság, következik el annak megállapítása mit és mennyit tervezzen az az építő művész, aki erre a nehéz munkára vállalkozni akar.

Ebben se legyen szűkmarku az előjáróság, vegye fontolóra mindazokat a szükségleteket, amelyek most fennállanak és amennyire emberileg lehet, azokat is, amelyek az intézet várható és modern kiépítése után remélhető, fokozatos fejlődésével 30—40 év alatt előállhatnak.

Egy ily intézmény nem a manák, nem csak a holoapnak, de a holnaputának is kell hogy épüljön.

Ha mindezek kellő megfontolással, de minden animozitással nélkül megállapítva lesznek, akkor írja ki az előjáróság a tervpályázatot.

Az a néhány nap, mondjuk 2—3 hét, amely ezen adatok összegyűjtésére, megállapítására kell, nem fogja az építkezést semmivel sem elodázní, mert közmelegnyugvást teremtenek, mert elesnének a felebbezések és ezek nyomán járó huzavona.

Bár a bőven csergedező eső elvinné a tápláló anyagot oda, ahova szánva van s teremne nyomán bőven az aranykalász, a százados tölgy! — ar. —

HIREK.

Székelyudvarhely, május 29.

Székeley nyelvészet.

A világ nagy szellemi áramlatai elől nem lehet elzárkózni. A haladásnak minden tényezőjét készségei fogadjuk, de a mult hagyományait gondosan őrizve, a magunk eredeti valósága (sajátossága) szerint kell idomítani mindent, amit idegenből veszünk át.

Nincs nyelv, mely az idegen hatásokat elkerülhetné. Így van a magyar nyelvvel is. Már Zrínyi, Balassa, Virág B., Katona József, Kisfaludy Károly idegen hatások alatt irtak, de — miként Beöthy Zolt is említi — nem voltak egyszerű majmolók, hanem az idegen hatásokat felolvasztották magyar lelkükben. A nemzeti lélek eme erejét pedig támogatják, gyarapítják a magyar irodalmi hagyományok.

A nemzeti szellem nem hozzáférhetetlen valami. Megvan annak a rendes biológijája, hatásokat tesz és elszenved, de olyanokat, melyek gyökeresen megváltoztathatnák, még elképzelni is nehéz.

A nyelvtudomány rendszeren kutatja, hogy miképpen születik egyik vagy másik szó és minő metamorfózisokon mentek át, mikor az egyik nép átvette a más nép nyelvéből azt, ami a saját szókincséből hiányzott. Az ilyen szóképződéseket nem vezérli és nem is korlátozza írott szabály. Egészen más dolog a tudományos szógyártás és a szavak helyességének nyelvtudományi szabályokon nyugvó kritikája.

A magyar nyelv asszimiláló ereje nagy hatással van némely idegen szóra. Monhatni átfurmálja a saját képe és hasonlatossága szerint. Hogy ugy fejezzem ki magamat, *polgárjogot* ad az idegen szónak.

Itt van például a *huncrut* szó. Ez német szóból jő. Használjuk az ország széltében, hosszában. A kecskeméti ember is azt mondta, hogy a *politika uri huncrutság*.

Nagyenyeden a Schwarze Gasse-ből *Varczogást* csinált a nép nyelve. Ma már a Varczogás egy városrészt képvisel.

Kolozsváron egy kertet valamikor Haasen Gartennek hívtak. Ebből csinálták a Házsongárt ot, mely szó a közhasználatba teljesen átmélt.

A Székelyföldről fiukat szállítottak ki Miskolczra — ipari elhelyezés végett. Paradról is felkerült egy — nem vérbeli — székeley fiu, akit *Vászonpék*-nek hívtak. Gagyí akkori igazgatótanárnak — ki az elhelyezéssel meg volt bízva — feltűnt ez a név s kutatni kezdett utána. Végre a keresztlevél alapján megállapította, hogy a Vászonpék nem egyéb, mint Weissenbäck.

Fonó. Ebből a német szóból kerül elő: *Pfund*. Gyökeresen átfurmálódott a magyarban ugy, hogy szóképzésre is alkalmas alapul szolgál. Például: fontolni, fontolász, megfontolni, megfontolás.

Piczi, pucsi. A latin paucus szóból származik. A Székelyföldön *puczi* ló, *puczi* ember elnevezést is használják.

Cemeterium-ból gyurták magyarrá a *cintere*m szót is. „Cintere”-nek nevezi a nép a templom kerítését, hová a hívek valamikor temetkeztek. (Locus publicus funeribus designatus.)

Szláv eredetű szók: *baráda* (brizda), *borotva* (britva), *deszka* (deska), *gerenda* (gréda), *gussaly* (kuzsal), *karéj* (kraj), *kalácska* (tlaka), *pásma* (paszmo), *peták* (petnik), *podorja* (podero) a len használatlan apró fásrésze, *putton* (putna), *pokrócz* (pokrovec), *szoknya* (szuknia).

Német eredetű szók pedig: *cséger* (Zeiger), *csécula* (Zettel), *finom* (fein), *skatulya* (Schachtel), *istrang* (Strang), *istálló* (Stall), *lyuk* (Loch), *tajtorja* (Leiter), *ráma* (Rahme), *sinor* (Schnur), *kamara* (Kammer).

Folyt. köv.

Fülei Ss. Lajos.

Hartmann János: Petőfi-tanulmányok.

Értekes embernek értékes könyve, mely a Petőfi egyéniségét és költészetét tárgyaló művek legjobbjai között kér magának helyet. Hartmann évtizedes esztétikai munkásságra tekinthet vissza: a szeme jó látásában, ítéleteinek helyességében és önállóságában tehát megbízhatunk. Sok szeretettel és komoly tudással megírt mostani könyvét is ez ajánlja. „A föltétlen csodálat kritikátlan himnuszai, harsogó képviselői szövegei és meteorosonlatok” ellenében azért gyűjtötte össze a Petőfi tanulmányokat, „hogy így kényelmes adataivá lehessenek egy teljes, a költőhöz méltó esztétikai rajznak”. Pedig amiket ír, nem adatok csupán: eleven források azok, melyek a Petőfi iránt érzett szeretetünkkel és csodálatunkkal csak még inkább élesztik és hatványozzák. Kezemből veszem a könyvét s le nem teszem többé, amíg végig nem olvastam. Nem írom ugyan egészen alá, amit a gyermek-Petőfiről írván a nevelésről általában mond, de a diák-Petőfi fejlődésének rajzát pompásnak találom.

Belopja magát a szívébe s én szívesen követem, amikor természetes s egyuttal kedves módon keresi s találja meg Petőfi ben a nagy ember vonásait. Ugy tesz, mint a jó és okos szülő gyermekével szemben: sok mindent mentesít el, de ezt meg is tudja indokolni s én elfogadom, amit mond, sőt örülök, hogy a mentesítést megtalálta, hiszen Petőfi csak nagyobb lesz általa. Petőfi szerelmi líráját, leíró költeményeit szigorú precizitással, sok eredetiséggel taglalja és magyarázza. Mikor pedig komoly tárgyilagossággal megállapítja Petőfi forradalmi költészetének szintjét: meglepő készsége, mellyel a mások által „kiselejtezett forradalmi költeményekből kosszorút fon Petőfi ben az ember és hazafi számára”. Melyeségesen kéri s érdemlegesen is méltatja Petőfi családi költeményeinek nevelő hatását. Általában az egész munka a jó és okos tanárt mutatja, aki a költeményeken át nagy tudással és hozzáértéssel a költő lelkét boncolgatja, hogy olvasói, tanítványai a költőt s a költőben az embert mélyen és igazán megismerhessék. Mintha Petőfi közelében ő is poétává lenne: stílusa emelkedett, meleg; itt-ott csak egy ontja a gondolatait megvilágító szebbnél-szebb hasonlatokat, képeket, anélkül azonban, hogy az arany középszer utját csak egy pillanatra is eltévesztené. Egyedül a „Szeptember végén” cz. elégia taglalása az, ahol több melegséget kívánánk. Ugy tünik föl a dolog, mintha itt a paletta gazdag színeiből egy-kettő lefogyott volna. Ez azonban oly csekélység, ami a derék munka értékéből semmit sem vesz el.

A csinos könyv, melynek címlapja és díszeti Palla Jenő diszkrét művészetét dicsérik, megérdemli, hogy a művelt közönség között minél szélesebb rétegben elterjedjen. Megjelent a Franklin-társulatnál. Ára 3 kor.

A fák és madarak sorsa nálunk.

Míg a kortesvilág utcán, korcsmán tobzódó hévvel s az alkohol egyedül boldogító a meggyőző erejével annyi ezer embernek leköti minden munka idejét, addig ott kinn az édes, szép természetben temetnek nap-nap mellett millió élet. Ugy szeretnek egy mámoros feju polgártársat kézenfogva kivezetni a legelső határra s megkérdezni tőle: Ember! minek örülsz, miért e dévaly jó kedv? nézd amott a kopaszra rágott gyümölcsfákat, zöld levélnek se híre, se nyoma s itt el tted a törpén maradt, ritkás Isten áldása, ott a féregette kietlen kopár domboldai; enyészés, pusztulás mindenütt és te vigadsz, kurjongatsz. De mond, miért?

És a másik polgártársat megszólítom: jöjjön velem a lombos erdőbe. Eljön, ott vagyunk. Hallgatók, ő is hallgat és hallgat és néma minden körülöttünk. Nincs madár hang, gyász, szomorúság minden felé. De itt is, ott is oláklódik egy lesipuskás, hol csinos vadász öltönyben, hol dolgos ruhában dolgoztalan s lesi a megrejtett árva madárkát, hogy célba kapva tarsolyába rejtsse. Amott kuszik egy rossz gyermek a nem eléggé elrejtett fészék után, tojás, vagy csipegő kis fióka benne, el kell azt is pusztítani.

Álljunk meg hát és gondolkodjunk; ha vajjon nem volna-e jobb a sok politika, a sok szépen hangzó, sokat ígérő, de mit sem nyújtó szó helyett, megmenteni, megóvni azt, ami után élünk. Nem segít rajtunk, nem csak az ígért, de a megkapott pénz se, ha nem védekezünk ama milliónyi ellenség ellen, mely megeszi kenyerünket, még mielőtt virágjába jutna. Tudom, hogy vannak városok ott künne az alföldön, ahol 50 korona a minimális büntetése annak, aki a gyümölcsfáknak tisztítását elhanyagolja. Azt is tudom, hogy egy jó ember úgy tért ki a hatóság sújtó keze alól, hogy neki vetette a fejszáját fáinak, hogy ne büntessék többet miattuk. Megtenné ezt nem egy székely atyánkfia is, de nem bánná meg ezer más, kinek gyümölcsfája gazdagabban ízetne s

majd csak megirigyolná a korán megbánná tettét az, aki elhamarkodva cselekedett.

Annyi szent igaz, hogy hanyagságunkért nem tudunk majd elegeadót árt fizetni, mikor már ma is alig élhetünk.

Növényvilágunk pusztul, egyedüli védelmezője a madarak kedves világa kihal. S kérdelem nem természetesen következmény-e az, ha e kettőt, a mi enyészettünk nyomom követi. Kevesebbet a csécsap politikából, de többet a hasznosra törekvő józan észből. Ugy még megélhetünk.

Bánffy Dezső a gazdasági önállóságról. A „Zukunft”, Németország egyik előkelő s olvasott folyóirata legutóbbi számában Bánffy Dezső bárónak a magyarországi válságról írt cikkét közli. A terjedelmes cikkből közöljük azt a részt, a melyik a gazdasági önállósággal foglalkozik. Erről Bánffy Dezső ezeket írja: Gazdasági függetlenség nélkül még a legjobb választói reform sem övhat meg bennünket az örökös közjogi vitáktól. Az a népparlament, amely az Ausztriával való gazdasági közösséget védelmező junkerekkel kezdene hoves harcot, kellemetlen helyzetbe hozhatja a dinasztit. A *dinasztia és Ausztria rosszul teszik, ha meg akarják akadályozni Magyarország gazdasági függetlenségét.* Vagy most, vagy később, de a nemzet meg fogja valósítani ezt a követelést és a magyar gazdasági élet megerősödése egyformán érdek a dinasztia és a monarchia számára. A közösség ereje gyöngy, mert gazdaságilag egyformán teljesítőképes két országot köt össze egymással. Ha Magyarország megmarad erőtlennek, nem fejtheti ki azt az impulzív erőt, amelyet a veszedelem óráiban a monarchia és a vele szövetséges államok tőle megkövetelnek. És vajjon okvetlen szükséges-e az, hogy a gazdasági különválás meglazítsa Magyarországot és Ausztria között a közjogi kapcsolatot? Semmiestre sem! A közelgő választások egyáltalán nem javíthatnak a helyzeten, miut ahogy egyedül a legradikálisabb választói reformmal sem megyünk semmire. Majd csak ha gazdaságunk a maga lábán jár s minden magyar embernek szavazati joga lesz, csak akkor értük el a célt, amire a király és nemzet egyaránt törekszik: az 1867-iki alkotmány újjászületését, a mindent megbénító zavaroknak megszüntését, népnek és monarchia számára egyaránt hasznos kormányt.

Programbeszéd. Dr. Válenstik Ferenc a függetlenségi párt képviselőjelöltje ma délután 3 órakor a Hungaria kertben (Barkóczy A. vendéglője) tartja meg programbeszédjét.

A Korcsolyaegylet ma vasárnap délelőtt 11 órakor a Csinos társalgójában tartja tavaszi közgyűlést, melyre a tagokat azzal hívja meg az elnökség, hogy a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül meghozza határozatát.

A barátok Ünnepe. Ma 10 órakor a lehető legnagyobb fényvel lesz megtartva. Az ünnepélyes szent-misére P. Csizsér Bonaventura zárdafőnök, a körmenetet Kovács János főgimn. tanár tartja. A szent-mise alatt a székely Dalegyet, a körmenet alatt a róm. kath. iskolásfiúk és a közönség énekelnek. Minthogy a szertartás igen hosszadalmas lesz, a 11 óras szent-mise elmarad.

A kollegium tornavizsgálja. Junius hó 5-ikén (vasárnap) d. u. 3 órakor lesz a kollegium ifjuságának tornavizsgálja a kollegium kertben, a melyre a szülőket és érdeklődőket meghívja a tanárikar. Belépődíj nincs, de önkéntes adományokat a kivándorlási alap javára köszönettel fogadnak.

Felhívás. Székelyudvarhely, r. t. város választókerületben, a képviselőjelöltek névze az ajánlat május hó 31-ikén délután 3-5 óra közt is beadható lakásomon Deák-tér 4. szám alatt. Soó Gá párt választási elnök.

Halálozás. Virágok nyílásakor, verőfényes szép tavaszban hunyta le szemét egy jó, szép, kedves fiatal leány. Bagó Mariska életének 18-ik évében f. hó 23-ikán örökre elszenderült. Halálát édesanyja özv. Bagó Gyuláné, ugyszintén testvérei siratják. Szerdán temették el osztatlan nagy részvét mellett. Árvátfalvi Nagy Lajos vajdahunyadi kir. járásbíró f. hó 23-ikán életének 45-ik, boldog házasságának 20-ik évében hosszas betegség után Budapesten elhunyt. A megboldogultat 27-ikén, pénteken, Székelyudvarhelyre szállították, s itt helyezték örök nyugalomra a ref. sírkertben. Halálát neje született Szentkovits Vilma, István és Berta gyermekei és számo: rokon gyászolja.

Terjed a tifusz. A jó ivóvíz és csatorna hiánya újra kezdi szedni áldozatait. Nap-nap után tifuszos megbetegedések történnek és pediglen súlyos alakban. Több mint 20 tifuszos beteg van már a városban, ami az epidémia jellegét szomorúan bizonyítja. A várost három oldalról szemét dombok övezik, míg középen a sekély vizű Vargapatak terjeszti a miázmas levegőt, sőt bent a város kellő közepén is olyan udvarok vannak, hol undor nélkül elhaladni lehetetlen. Hogy mindjárt példával szolgáljunk: a Kossuth-utca. 14. számú ház udvarának levegője az ott felhalmozott trágya, szemét-domb, de meg a szomszédban

száradó csontok következtében olyan büzt gerjeszt, hogy a közegészségügyi bizottság szigorú és asonnali intézkedését kérjük. Általában szűkebb, hogy a hatóság a köztisztaságra nagy gondot fordítson, s így első sorban a sétater szomszédságában levő szemét telepet beföldeltesse, aminthogy betiltsa a Kollegium hidján alól levő szemét telepet is.

Képviselőjelölés. Felkértek a következő sorok közlésére. Az oklándi választókerület választóinak ezuton juttatom tudomására, miszerint a képviselőjelöltet ívet vagy iveket junius hó 1-én délután 6 órakor a főszolgabírói irodában, esetleg 2-án délelőtt 8-órától fél 9-ig a választási helyiségül kijelölt közságházában veszem át. Sándor Mózes választási alelnök.

Első áldozás. Mult vasárnap ünnepélyes körmenetben, harangzúgás mellett vonultak le az iskolából a r. kath. iskolás fiúk a barátok templomba, hol az ünnepélyes szent-misére Fasakas Gáspár főgimn. tanár végezte; az ő beszéde után P. Máthé Özséb intézett a fiukhoz buzdítást.

Adományozás. Felkértek a következő sorok közlésére. Ágoston Béla 2 K., ifj. Dézsy Antal 6 K., Zengliczky Károly 2 K.-t adományoztak a városi szegényalap javára, melyért a városi tanács ezuton nyilvánítja köszönetét.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Horváth József székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósági díjnyokot a székelyudvarhelyi adóhivatalhoz adóhivatali segélydíjas gyakornokká nevezte ki.

A barátisták Segesváron. Impozánsan sikerült f. hó 24-én a róm. kath. fiúiskola növendékeinek majálissal egybekötött tanulmányi kirándulása. Már reggel 3 órakor a fiúk örömtől zajos volt a zárdá udvara. Fél 5 órakor nemzeti zászló alatt trombita harsogás és dobpergés mellett vonult ki a 60 fű az állomásra. A vonat vidáman robogott az agyafalvi rét felé, hol „Udvarhelynek bércezes táján” dallal üdvözölték a történelmi nevezetességi helyet. Héjjasfalvánál a vonat ablakaiból megtekintették a Zeyk emléket, melynek nevezetességét P. Máthé Özséb megmagyarázván „Nyugosznak ok a hős fiúk” hanghullámaival ment a fehéregyházi síkon végig a vonat. Itt miután professoraik a híres Bem apórol s az ő apák leveretéséről beszéltek nekik, busan zendült fel a dal: „Segesvári síkon letört a zászló”. Segesvárt a róm. kath. templomban szent-mise alatt 2 és 3 hangon dalokat zengedeztek. Reggelizés után a Petőfi szoborhoz vonult a székely fiúk csapata, hol a trombita harsogásra önszegtült tömeg elött 2 hangon felzendült 1. a *himnusz*, mely után 2. Molnár G. Petőfi *Nemzeti dalát* szavalta el vármegyei urak nagy meglepődésére, 3. azután a kis Szamay Pista bájos hangján szált tova a nagy szobor mellől: „*Kitárom reszkető harom*”, 4. majd P. Máthé Özséb mondta lelkes beszédet az ősök vérel megmentelt hantokról s méltatta Petőfit, 5. ezt követte a „*Riadó*” harsogó szavata, mit az énekkar 6. a *szózat* kettős hanghullámaival kísért. Miután jól megnézték a kis fiúk a nagy szobrot, a 7. *Hunyadi indulóval* bucsúztak tőle. — Innen a fellegvárba ment a kis zászlóalj, hol megnéztük a szász templomot, melynek mult-ját és jelenit *Debördán* Károly plébános oly kedvesen festette a gyermekek előtt. Kis pihenő után a fellegvárból a városba mentünk; a főutcán diadallal lengett a nemzeti zászló, a trombita és a dobpergést bamuló tömeg között. Megkerültük a várost s visszamentünk a róm. kath. iskola udvarára. Hogy megbámulták a szász atyfiak a székely fiukat! — A városban lefényképeztek. 1/2 12 órakor a „Villa Francó”-ra mentünk, melyről pompás kilátást nyílt az állomás és a város fölött. D. u. 1/2 3 óráig voltunk az üde zöldben, honnan újra a városon át a vár felé tartottunk. Uzsonna után a IV-VI. osztályosokkal megtekintettük a régiségárt. — Vieszajóvet bámulva láttuk, hogy a róm. kath. iskola udvarán csak egy tolong a tömeg s kért, hogy tartson előadást. Mit volt, mit tennünk. Habár alaposan meg voltunk fáradva, rögtönzöttünk oly kedves ünnepélyt, hogy az elismerés bámulat és dicséret elől alig tudtunk menekülni. Műsor: 1. *Himnusz* 2 hangon. 2. *Mi a hasa?* Szav. Derzsy L. 3. *Szép Erdélynek*, ének. 4. *Az ősök emléke*, szav. Molnár G. 5. A reményhez, énekelte Szamay Pista, (hatalmasan megújrázták), mire „*Nemzeti szín az én szímem*” énekelte. 6. *A nyomdahiha* bohózatot előadták: Virág B., Pásztor F., Losdorfer L., Füstös L., Molnár G., Korody J., Tamás E. és Lootz Richárd. 7. *Szózat* 2 hangon. — Az ünnepély után a templomba mentünk, hol a vecsernye alatt a segesvári fiúk énekkara is ügyösen kirukkolt ám! — 7 óra után az állomás felé tartottunk. A bámulók egész serege követett s az utcákon minden ablakból fehér kendő integetett felénk. Egybíránt Bodó G., Hártmayer R. és Tamás E. trombitások, Füstös L. és Derzsy L. dobosok ugyancsak kitétek egész nap magukért s a többiek is megmutatták a szász fiuknak, hogy „Nem fajult el még a székely vér”. A vonatban Héjjasfalvág meglehetősen vidámság uralkodott a kedélyeken; innen kezdve már csendesebbek lettek s igen sokat az édes álom karjai ringattak el. — Idehaza jól eső örömmel győzdöttünk meg a jó szülők érdeklődéséről; az egész állomás tele volt ránk várakozó szülők és testvérekkel. Ujjongó örömmel fogadtak. Fogadják hálás köszönetüket hazafias működésünk nagyielkü pártolásáért (P. Máthé Özséb.)

Kardpárbaj. Sebesi János alispán és Kállay Tamás az udvarhelyi járás képviselőjelöltje, kedden, 24-ikén, a Budapest-szállóban kardpárbajt vívtak, mely Kállay megszűnésével végződött. A párbajra okul a Kállay által az alispánnal szemben tanúsított sértő magaviselet szolgált, melyért Sebesi János, Dr. Hinléder Ákos és Szabó Endre által elégtételt kért. Kállay segédeül Dr. Válenstik Ferencet és Gyertyánffy Gábort nevezte meg, kik a tárgyalások rendjén a párbajnak a választások utánjára való elhalasztását, fegyverneműl pedig, tekintettel felük csukló hibájára, pisztolyt ajánlottak. Mivel Sebesi megbízottai ezt nem fogadták el, fegyverbírárságot kértek fel, még pedig a maguk részéről Dr. Lengyel Józsefet, míg Kállay megbízottai ugyanezen tisztségre Dr. Horváth Károlyt küldték ki, kik viszont elnökök sorsuzás után Illyés Miklós nyug. ezredes személyében állapodtak meg. A fegyverbírárság a párbaj elhalasztását nem ajánlotta, fegyver tekintetében pedig a kard mellett döntött. A felek a párbajt kedden reggel bandázsszal vívták meg. Mindjárt az első összecsapásnál, Sebesi János ellenfele balarczán mintegy tíz centiméter hosszú és egy cm. mély sebet ejtett, melyre a párbajt beszüntették. A sebet 8 óltással varták be. A felek nem békültek ki. A párbajnál mint orvosok Dr. Imre Domokos és Dr. Urbányi István szerepeltek.

Új jelölt az udvarhelyi körületben. Az udvarhelyi körület Kossuth-párti jelöltje Ugron Ákos után, miután Kállay Tamás függetlenségi jelölt mellett a választók nagy méretekből csoportosultak, a körület munkapárti jelöltje Székely Zoltán is e héten visszalépett Embery Árpád Kossuth-párti javára. Embery mellett különösen a katolikus papság foglalt állást és annak támogatásával Urnapján megkezdte a körületben kortes utját. Emberyhez Kossuth Ferencz a következő táviratot intézte: Embery Árpád volt képviselő Székelyudvarhely. Örömmel üdvözöllek azon alkalomból, hogy elvbarátaink székelyudvarhelyi körületben pártunk programjával téged jelöltek: szívből óhajtom, hogy pártunk zászlóját derék elvbarátaink támogatásával fényes győzelemre vigyed Kossuth.

Tűzoltói szaktanfolyam. A magyar országos tűzoltó szövetség által folyó év július 4—21. napjain Budapesten tartandó országos tűzoltói szaktanfolyam látogatására kiküldendő egyén segélyezésére Udvarhelyvármegye törvényhatósága 100 korona segélyt engedélyezett, hogy a kiküldött egyén minden anyagi megterhelés nélkül a szakképzettséget megszerezhesse. Sebesi János alispán felhívja mindazon, értekezési bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tautói oklevéllel bíró katonáknak, kik ezen segélyezésével a szaktanfolyamot látogatni óhajtják, hogy folyamodványukat hozzá június hó 7-ig bezárólag adják be. Ha ilyen nem pályázik, más is kiküldhető később beérkezett folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

Postaügynökség Fialfalván. Az újonnan berendezett fialfalvi postaügynökség működését június hó 1-én megkezdte. A postai ügynökség bárholvázó levélpostai küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába, vagy Németországba szóló, 1000 K. értéket meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvánnyal, nem különben postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. A postai ügynökségnél csekk és postatakarékpénztári betét és kifizetés csak 1000 K. erejéig eszközölhető. A postaügynökség kézbesítési köre Fialfalva és Magyarfélék községekre terjed ki.

Borkeszélesi-tanfolyam. A földmivelésügyi miniszter a budafoki m. kir. piacmesteri tanfolyam helyiségeiben a borászati szempontból kiváló fontossággal bíró községekben működő lelkészek és néptanítók részére a f. nyarán két-két hétre terjedő borkeszélesi tanfolyamot rendez. Az első tanfolyam f. évi július 18—30-ig, a második augusztus 1—13-ig fog megtartatni. Egy-egy tanfolyamra 20—20 hallgató vehet részt. A tanfolyamra felvett egyének uti költségeik, lakás és ételmezés költségeinek fedezésére az egész tanfolyam tartamára egyenként hetven korona általánynak kapnak, melyet a tanfolyam vezetője fog kifizetni a tanfolyam első napján. A tanfolyamra való felvételre pályázók egy koronás bélyeggel ellátott kérvényekben kötelesek feltüntetni életkorukat, nyelvismeretüket, tényleges alkalmazásukat, a szőlő- és borkészítés terén esetleg kifejtett eddigi működésüket és ha esetleg 4 hetes szőlő- és borkészítési tanfolyamon részt vettek, csatolják folyamodványukhoz az erről nyert bizonyítványt is. Az, hogy a folyamodványban a fentiekre vonatkozólag felsorolt adatok a valóságban megfelelnek, a tanítók folyamodványain az illetékes kir. tanfelügyelő által igazolandó. Lelkészek pályázati folyamodványait köz-

vetlenül, a néptanítók pedig az illetékes kir. tanfelügyelő útján, legkésőbb folyó évi június 1-ig ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz (illetékes vinczellér iskolai igazgatóhoz) nyújtják be, akinek kerületében működnek. A kérvényben világosan feltüntetendő, hogy a folyamodó az I.-s, II. tanfolyamon óhajta részt venni. Az udvarhelyvármegyei tankerületből felvett pályázók a nagyenyedi m. kir. vinczellér iskolában fogják nyerni kiképzésüket.

X Biztosítási képviselő. Amint halljuk, egy népszerű életbiztosító társaság városunkban is képviselőt szervez. E képviselőt által, az illető fényes mellékjövédelmre tehet szert. Ajánlatok „Fényes mellékjövédelmre 2223” jellegre Blockner hirdetőjébe, Budapest, IV. intézendők.

A bőr pattanásai és egyéb tisztátalanságai, melyek annyi ember arcát elcsufítják, majdnem mindig a nehéz emésztés következményei. A ki gyomrát a Ferencz József-keserűvízzel következetesen rendben tartja, annak mindig egészséges és tiszta lesz az arcából, mert ezen természeti gyógykincs tartalmazza a legjobb tisztító sókat. Állandó kasználatra elegendő, ha kétnaponként reggelizés előtt körülbelül fél pohárral iszunk.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelyvármegyei méhészegyesület gyűlése.

Az etédi méhészek meghívására, a kereszturvidéki méhészet fejlesztése és terjesztése céljából tartotta folyó hó 26-án, Etéden a Vármegyei méhészegyesület ez évi nagygyűlését.

Az a rendkívüli meleg érdeklődés, mely a méhészet iránt vármegyénkben megindult, e hó 26-án nyilvánult meg a maga nagyságában. Az Udvarhely és Keresztur vidékéről jövő méhészek az etédi csárdánál találkoztak össze s üdvözölték egymást meleg szeretettel. A szívélyes szóváltás után megindult a hosszú kocsisor az erdőn át vezető úton. Jól esett bejutniuk a nap perzselő heve elől a lombdus erdőbe, hol felvillanyozódott kedélyvel, vidém beszélgetés között rohogott a társasággal tovább-tovább a kocsi nagy száma. A hegy tetőn Ugron Zoltán nagybirtokos négyes fogatával állott a menet közé, ki valószággal ünnepelve volt a társaság által. Alig haladtunk pár lépést még a tetőn, midőn derék szálas székely legények felvirágozott kalappal és lovakkal jöttek elénk, üdvözlését hozván a község intelligens népének. A 20—24 tagból álló lovasbandérium között haladtunk a község végénél felállított diszkapuig, mely alatt a község apraja-nagyja a fuvós-zenekar, a tűzoltóság meglepő rendezettségben állott.

Lőrincz András áll. tanító a község nevében szépen átgondolt szavakkal, mely szeretettől lángoló, tartalmas beszéddel üdvözölte az érkező vendégeket melyre Lányi Imre egyesületi elnök mondott szintén szép, lelkes köszönő beszédet. Azt a szeretetet, azt a békés egyetértést hoztuk, — mondotta elnökünk — melyre a méhek élete tanít s melyre székely népünknek oly nagy szüksége van.

Az elnök szavai után Borsos Soma az országos egyesület, dr. Balázs Ferencz az erdélyrészi méhészegyesület nevében üdvözölte a község lakosságát. A szép fogadtatás után a zenekar gyújtó és lelkesítő kíséretével, a tűzoltóság sorfala között mentünk a község piaczáig, hol észrevétlenül oszlottunk szét az etédi derék székely nép vendégszerető házaiba. Rá se értünk megmondolni, hogy hová és merre bajtassunk be, már ott állottunk a székely porták előtt, hol a szíves házigazda és derék háziasszony igazi székely vendégszeretettel fogadta az érkezőket. Nemsokára megkondultak a harangok és mindenki a saját hitfelekezete templomába sietett leróni háláját Urnapján a Mindenhatónak. A katolikusok a szent misén és az ezt követő ünnepélyes körmeneten vettek részt, a református testvérek részére Csia Kálmán etédi lelkész tartott ünnepélyes isteni tiszteletet. Gyönyörű szép imája, mely telítve volt a méh erkölcsi tulajdonságaival s hasonlatban az ember érzéseivel — mindenkit meghatott. Meghallgatta az Ur az áldott lelkületű lelkész imáját, mert az istentisztelet után megkezdődött gyűlés valóban élvezetes, lelket gyönyörködtető, termékenyítő erejű volt.

Szabó Márton méhtelepének megtekintése után az ő vendégszerető, dusan felterített asztalánál foglaltunk helyet a hosszú sátor alatt, hol az elnök felkérése után a házigazda mondotta el méhészkedése történetét és méhészeti elveit. Elismeréssel adó-

zott Rozsondai tanító-barátjának, kitől az első ismereteket nyerte. Pavillonjában jelenleg 60 család van kitűnő fejlődésben és rendszeres kezelés alatt. A berendezés, a méhes csinos kivitele és a nagy összeget képviselő felszerelés dicséretet érdemel. Jövédelme minden családtól 8—20 kiló méztermék. A köszönettel fogadott előadás után Fazekas Pál székelykereszturi kertész-tanító a méhesben mutatta be az érdeklődő kezdőméhészeknek a műraj-készítés módját. A kivitel elárulta mesterét: a kiváló gyakorlati méhészt, mert a műraj, aránylag rövid idő alatt, kitűnően sikerült. A műrajkészítéssel kapcsolatban kint a szabadban Demeter Miklós tartott sikerült előadást vármegyei méhészetünk fejlődésének érdekében. Beuyított határozati javaslatait egyhangulag fogadta el a gyűlés s végrehajtásával a választmányt bízta meg. A nemzetközi vándorgyűlés és kiállításra való képviselő és részvétel módozatainak megállapítása után a titkár és pénztáros jelentéseit vették tudomásul. Dr. Balázs Ferencz az erdélyrészi méhészegyesület képviselőjében a karöltve munkálásra kérte fel a méhészegyesületet s beszéde kapcsán több gyakorlati kérdést tárt fel az egyesületi élet köréből. Gál Imre a háziinyul-tenyésztő egyesület által a tagok részére megküldött füzetet ismertette és osztották szét a nép között a titkári jelentéssel együtt. A jelentkezett új tagok felvételét eszközölték, Szabó Márton és nejeének, Lőrincz András tanító és Csia Kálmán lelkésznek fáradozásaiért és szíveségükért jegyzőkönyvileg mondottak köszönetet.

Gyűlés után az „Erzsébet-ház” nagytermében 120 terítékes közebed volt, hol élénk hangulatban, zene és élvezetes pohárköszöntők mellett vidáman telt az idő. Pohárköszöntőket tartottak: Lányi Imre elnök, Ugron Zoltán, Borsos Soma, Gál Imre, Csia Kálmán, dr. Balázs Ferencz, Kovács György, Bakó Dániel, Elek György stb. A hazatérésre kitűzött idő gyorsan jött el. Szíves Isten hozzádot mondván a lelkes etédi népnek, széledtünk el a szélrózsa minden irányába s vittük magunkkal a nagy nap szép emléket s azon reményünket, hogy nem lesz messze az idő, mikor örömmel beszélhetünk az udvarhelyvármegyei virágzó méhészetről. Nem mulasztom el az alkalmat és ozuttal a nyilvánosság előtt is a hálás elismerés és köszönet hangján emlékezni meg az etédi lelkész és tanító urak önzetlen fáradozásairól, melo vendégszeretetről, a község értelmes és művelt közönségének szíveséről, vendégeink szíves megjelenéseiről, buzgó érdeklődéséről. Fogadják mindannyian egyesületünk hálás köszönetét.

Gál Imre
az egyesület titkára.

Kiadja: Becsek D Fia könyvnyomdája.

Tejcsarnokomban

Kossuth u. 16. sz. alatt kaphatni naponként friss:

Palackozott bivaltejet	lit. — 28 fill.
Tehéntejet	lit. — 22 „
Savanyu tejet	lit. — 10 „
Tea vajat 1/4 kilonként	— 80 „
Csemege juturót kilonként	1 kor. 60 fill.
Dézsabeli turót	— 80 „
Tehénturót	— 60 „
Ordát	— 80 „

Dr. Gyarmathy Dezső.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patent

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb hedorzósósnak bizonyult községnél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél. Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szabászati tanfolyam.

Értesitem a t. közönséget, hogy **szentius 25-étől** kezdődőleg két hónapra terjedő **varró és szabászati tanfolyamot** nyitok az áll. el. leányiskola egyik termében. — Tanítás d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. Beiratkozni lehet lakáson Szentimre-u 21. sz. alatt. — Tisztelettel

MIHÁLY JULISKA.

Uj butorraktár!

Székelyudvarhelyi, Batthyányi-tér 12. sz. a.

A n. é. közönség becses tudomására adom, hogy a fenti sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő modern

butorraktárt és kárpitosműhelyt

rendeztem be, hol a butorkereskedéshez tartozó mindenféle cikkek beszerezhetők és megrendelhetők. Minden törekvésem mint eddig, ezúttal is oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a legnagyobb pontossággal a lelkiismeretkiszolgáljam. Kinek butorszüksége van, ne mulassza el raktáram megtekintését, hol alkalmas lesz meggyőződni, hogy butorszükségletét itthon is fedezheti teljes garancia mellett.

A nagyközönség becses pártfogását kérve, mert ezáltal polgári kötelességet is fognak teljesíteni, vagyok kiváló tisztelettel

Balázs Károly,
esztergályos és butorraktáros.

1910. B. 47/5 sz. kiadmány. Ó Felsége a Király nevében! Az oklándi kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt Dr. Földes Miklós elleni bűnügyben Rend Gyula által emelt vád fölött Oklándon 1910 évi március hó 8 napján Kelemen Kálmán kir. aljársbíró Szász Ernő jegyzőkönyvvezető részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg ítél: A kir. járásbíró Dr. Földes Miklós 32 éves r. kath. oklándi lakos, úttien albiró vádlottat bűnösnek mondja ki a Btk. 261 §-ban meghatározott becsületsértés vétségében, melyet az által követett el, hogy Rend Gyula azon eljárását, mely szerint Dr. Földes Miklósnak nem köszönt s vele szemben kihívóan viselkedett. 1910. január 11-én Oklándon Rend Aurél és Csányi Gyula jegyzők jelenlétében „ripók, haszontalan“ eljárásnak nevezte. Ezért Dr. Földes Miklós vádlottat a Btk. 261. alapján a btk. 91 §-a alkalmazásával az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában meghatározott czélokra fordítandó, behajthatatlanság esetén egy napi fogházra átváltotatandó husz kor. pénzbüntetésre ítéli és a kiszabott büntetést 3 évi próbaidőre a Bp. 1. §-a alapján felfüggeszti. Kötelezi vádlottat a btk. 277. §-a alapján, hogy ezen ítéletet jogerőre emelkedés után saját költségén az „Udvarhelyi Híradó“ című lapban egy ízben tegye közzé Kötelezi vádlottat a Bp. 480 §-a alapján, hogy a bűnügyi költséget az 1890. évi 43. t.-cz. 9 §-ában meghatározott módon a kir. kincstárnak térítse meg. Ludok: Vádlottnak beismerésével bizonyítva van, hogy főmagánvádlónak azt az eljárását, hogy a vádlottnak nem köszönt és a vádlottal szemben kihívólag viselkedett, Oklándon, 1910. január 11-én főmagánvádló távollétében Rend Aurél és Csányi Gyula jegyzők előtt „ripók, haszontalan“ eljárásnak nevezte. Minthogy vádlott ezen cselekménye a btk. 261. §-ban meghatározott becsületsértés vétségének tényálladékát kimeríti, a bíróság vádlottat ezen vétségben bűnösnek mondja ki s tekintettel arra, hogy beszámítást kizáró ok nem forog fenn, az ítélet rendelkező részében irt büntetésre ítélte. A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül mérlegelte vádlott büntetlen előéletét, beismerését, felhevült kedélyállapotát. Súlyosbító okot nem észlelt. A bűnügyi költségben történt marasztalás a bűnöség megállapításának képezi jogi folyamatát. A büntetés felfüggesztését a Bp. 1. §-a igazolja. Az ítélet egyéb intézkedése az ítélet rendelkező részében felhívott törvényszakaszon alapszik.

Oklánd 1910. március hó 8. Kelemen Kálmán kir. albiró. Ezen ítélet jogerőségét igazolom. Oklánd 1910. május hó 25. Kelemen Kálmán kir. albiró.

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjének árjegyzéket az Európszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek.

Benzinmotoros kötő, faaprító gépek vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.
Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-utca 2. sz.
Sürgőnyezim: „Világosság“ Budapest.

Aljszétküldés!

Pontosan az ábráknak megfelelően, a rendelő mértéke szerint készült, pompás szabású aljakat ajánlunk
5, 8, és 12 kor.-ért.
Kérjen szövetmintákat és mértékveteli utas.
Bármely divatlapból kivágott és nekünk beküldött ábra alapján küldünk szövetminták kapcsán árajánlatot
Lówy Ernő és Társa
nőruhavállalata PÉCSETT.
a Dunántul legnagyobb nőruhakészítő üzem

A Lédeczi Schenk Adolf cementgyára ajánlja legjobb minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland cementjét.**
Gyári lerakat Székelyudvarhely és vidéke részére **Papp Zakor Endre** vaskereskedőnél Székelyudvarhely

MINDENNYI KAMMOT!

JOLJAR
KÁVALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CÍPŐJÉN DE
ROSSZULJAR
KÁNEHÜGYELN
VÉDJEGYRE
TESSER KIPROBÁRN!

Világszerte ismert **kerékpár**
elegáns, könnyű, eltörhetetlen a **PREMIER**

Árjegyzéket¹ gratis és franko az egyedüli eláruló **Bokor András és Társa.**

Pfaff-féle Varrógépraktár!

Felhívom a nagyérdemű közönség szívet figyelmét, hogy a világhírű, golyós + **Pfaff-féle Varrógépekre** megkaptam Udvarhely- és Nagykovácsfalva megyékre az egyedárusítást és főraktárt és ezen gépekből egy ipari, valamint házi czélokra, állandó nagy raktárt tartok. Tehát a n. é. közönség figyelmét felhívom, hogy bevásárlásnál csakis oly gépet fogadjon el, megen a **PFAFF** név mint védjegy rajta van mely gépeket a legmesszebbben szavatosságot vállalok

Egyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét ujonnan berendezett **Vas, szerszám- és konyhafelszerelési üzletemre,** melyekből nagy raktárt tartok és a legolcsóbb napiárban számítom. Ugy-színtén n. b. figyelmét felhívom még saját termésű dunántuli jó hegyiboraimra melyet megrendelésre azonnal szállítok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve tisztelettel **ENGLER JÓZSEF.**

CZELL FRIGYES és FIAI
bortermelők és bornagykereskedők **Medgyes.**
Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban.
— Hordókban és palaezkokban. —
Kitünő saját termésű vörös borok.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu **PORTLANDCEMENTET** ajánl olesó áron a **PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ**
Itt helyben kapható **RÖSLER** és **GÁBOR** czégnél